

В. О. АЛЕКСАНДРОВА, Т.Ю. ЧАЙКА, Н.О. КОРОТКИХ
ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА: ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Базою усього виробництва є об'єкти основних засобів. При розгляді структури основного капіталу смороду займають найбільшу питому вагу. Рациональне використання основних виробничих засобів роблять позитивний вплив на прибуток і продуктивність праці. При оптимальному використанні основних засобів відбувається прискорення їх оборотності. Прискорення оборотності значно сприяє вирішенню питань скорочення розриву в термінах фізичного і морального зносу, а також прискорення темпу їх оновлення. Аналіз ефективності використання основних засобів є важливою проблемою, оскільки основні засоби є найважливішим елементом економічного потенціалу будь-якої організації, а їх аналіз потрібний для підвищення ефективності виробництва. Основні засоби складають виробничу потужність підприємств, виступають показником їх технічної оснащеності, безпосередньо пов'язані з ефективністю використання трудових ресурсів, механізацією і автоматизацією виробничого процесу, затратоємкістю продукції і рівнем її доходності. У зв'язку з чим, аналіз способів по ефективному використанню основних засобів займають основне місце в роботі підприємств. У статті проаналізована проблема рационального використання основних засобів, а також способи підвищення ефективності використання основних засобів підприємством. Актуальність теми статті обумовлена тим, що основні засоби є невід'ємною частиною будь-якого суб'єкта господарювання, без них неможливе здійснення діяльності підприємства. Метою статті є рекомендації по використанню способів підвищення ефективності основних засобів на основі комплексного аналізу праць вітчизняних і зарубіжних учених, дослідження яких присвячені вивченням цієї проблеми. У статті представлений огляд поняття «Основних засобів» як вченими економістами, так і законодавчою базою.

Ключові слова : ефективність використання; основні засоби; структура основних засобів, рентабельність активів; фондовіддача; підприємство; резерви

В. О. АЛЕКСАНДРОВА, Т.Ю. ЧАЙКА, Н.А. КОРОТКИХ
ЭКОНОМИКА ПРЕДПРИЯТИЯ: ЭФФЕКТИВНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ

Базой всего производства являются объекты основных средств. При рассмотрении структуры основного капитала они занимают наибольший удельный вес. Рациональное использование основных производственных средств оказывают положительное влияние на прибыль и производительность труда. При оптимальном использовании основных средств происходит ускорение их оборачиваемости. Ускорение оборачиваемости значительно способствует решению вопросов сокращения разрыва в сроках физического и морального износа, а также ускорения темпа их обновления. Анализ эффективности использования основных средств является немаловажной проблемой, поскольку основные средства являются важнейшим элементом экономического потенциала любой организации, а их анализ необходим для повышения эффективности производства. Основные средства составляют производственную мощь предприятий, выступают показателем их технической оснащенности, непосредственно связаны с эффективностью использования трудовых ресурсов, механизацией и автоматизацией производственного процесса, затратоємкістю продукции и уровнем ее доходности. В связи с чем, анализ способов по эффективному использованию основных средств занимают основное место в работе предприятий. В статье проанализирована проблема рационального использования основных средств, а также способы повышения эффективности использования основных средств предприятием. Актуальность темы статьи обусловлена тем, что основные средства являются неотъемлемой частью любого субъекта ведения хозяйства, без них невозможно осуществление деятельности предприятия. Целью статьи являются рекомендации по использованию способов повышения эффективности основных средств на основе комплексного анализа трудов отечественных и зарубежных ученых, исследования которых посвящены изучением данной проблемы. В статье представлен обзор понятия «основных средств» как учеными экономистами, так и законодательной базой.

Ключевые слова : эффективность использования; основные средства; структура основных средств; рентабельность активів; фондоотдача; предприятие; резервы

V. O. ALEKSANDROVA, T.Y. CHAIKA, N.O. KOROTKIKH
BUSINESS ECONOMY: EFFICIENT USE OF FIXED ASSETS

The basis of all production are the objects of fixed assets. When considering the structure of fixed capital, they occupy the largest share. Rational use of fixed production assets has a positive impact on profit and labor productivity. With optimal use of fixed assets there is an acceleration of their turnover. Acceleration of turnover significantly contributes to addressing the issues of reducing the gap in the timing of physical and moral wear and tear, as well as accelerating the pace of their renewal. Analysis of the efficiency of fixed assets is an important problem, because fixed assets are an essential element of the economic potential of any organization, and their analysis is necessary to improve production efficiency. Fixed assets constitute the production power of enterprises, act as an indicator of their technical equipment, directly related to the efficiency of labor resources, mechanization and automation of the production process, input intensity of production and its profitability level. In this connection, the analysis of ways of effective use of the basic means take the basic place in the work of the enterprises. The article analyzes the problem of rational use of fixed assets, as well as ways to improve the use of basic funds by the enterprise. The relevance of the theme of the article is due to the fact that fixed assets are an integral part of any business entity, without them you can not run the business. The aim of the article are recommendations for using ways to improve the efficiency of fixed assets on the basis of a comprehensive analysis of the works of domestic and foreign scientists, whose research is devoted to the study of this problem. The article presents a review of the concept of «fixed assets» by both scientists' economists and the legal framework.

Keywords: efficiency of use; fixed assets; structure of fixed assets; return on assets; return on assets; company; reserves

Вступ. Актуальність теми обумовлена тим, що основні засоби є вагомим активом підприємства, отже, наскільки ефективно вони використовуються, і обумовлюється характер функціонування підприємства. Від того, якої політики управління основними засобами дотримується керівництво підприємства, від вибраних і реалізованих способів, які забезпечують оптимальне і раціональне використання наявних у організації матеріальних об'єктів, залежить досягнення високих якісних і кількісних показників діяльності підприємства.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Важливим критерієм для успішного функціонування підприємства є оптимальне використання основних засобів. В умовах ринкової економіки оцінити проблему ефективності використання основних засобів підприємства дозволяє аналіз використання основних засобів підприємством. Отже, дає можливість визначити найбільш ефективні і універсальні способи використання основних засобів і їх вплив на результати діяльності

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Дослідженню проблеми ефективного використання основних засобів підприємства присвятили свої наукові праці багато

українських і зарубіжних авторів. Дослідження проблеми ефективного використання основних засобів представлені в працях таких учених-економістів, як: Бондар М.І. [1], Бутинець Т. А. [2], Вашків О. П [3], Довгалюк Н. В. [4], Федорець М.С. [5], Шумська Г. М. [6].

Викладання основного матеріалу дослідження. При виборі способу ефективності використання основних засобів необхідно зважати на специфіку характеристики діяльності підприємства, основне завдання політики управління, а також основні сучасні тенденції менеджменту організацій. У сучасному світі бізнесу не існує універсального методу максимізації раціонального управління основними засобами, який зміг би врахувати специфіку усіх галузей функціонування підприємств. Отже, необхідно, на підставі існуючих способів ефективного використання основних засобів, розробити спосіб, який зможе застосовувати найбільша кількість підприємств.

Поняття «Основні засоби» має неоднозначне трактування, що зумовлює вчених-економістів досліджувати цей термін з різних сторін. Огляд визначення поняття «Основні засоби» вчених економістів, а також визначення «основні засоби» в законодавчих актах України представлені в таблиці 1.

Таблиця 1 - Трактування сутності поняття «основні засоби»

Автор	Поняття
1	2
Визначення в науковій літературі терміну «Основні засоби»	
Бондар М.І.	сукупність матеріальних активів у формі засобів праці, які багаторазово приймають доля у процесі виробничо-комерційної діяльності і переносять на продукцію свою вартість частинами
Бутинець Т. А.	основні засоби розглядаються як вкладений капітал, і, відповідно, повинні обліковуватися за собівартістю і їх можна прирівняти до витрат майбутніх періодів (динамічний баланс); основні засоби розуміються як ресурс, що знаходиться на підприємстві (статичний баланс)
Вашків О. П.	основні засоби - сукупність засобів праці, які функціонують у сфері матеріального виробництва в незмінній натуральній формі протягом тривалого годині та переносять свою вартість на наново створений продукт частинами в міру їх зношення
Довгалюк Н.В.	основні засоби - матеріальні активи підприємства будь-якої форми власності, що неодноразово здійснюються у виробництві для впливу на предмети праці і їх перетворення в придатні до споживання продукти
Федорець М.С.	основні засоби - це матеріальні активи, які функціонують у незмінній натурально-речовій формі протягом тривалого періоду годині (більше одного року або більше одного операційного циклу, якщо він більше одного року)
Шумська Г. М.	«основні засоби - це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва чи постачання товарів, надання послуг, здачу в оренду іншим особам чи для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій»
У законодавчих актах України	
П(С) БО 7	характеризує «Основні засоби», як «матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально -культурних функцій, очікуваний рядків корисного використання яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)»

Продовження таблиці 1

1	2
Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств»	«основні фонди» визначені як матеріальні цінності, що використовуються у господарській діяльності платника податку протягом періоду, який перевищує 365 календарних днів із дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, та вартість яких поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом
Податковий кодекс України	основні засоби - матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 20000 гривень (до 23.05.2020 р. - 6000 гривень) і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний рядків корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік)

Рішення поставленої задачі ґрунтується на аналізі теоретичних понять відносно методів підвищення ефективності використання основних засобів, представлених в працях таких відомих вітчизняних і зарубіжних учених-економістів, як Бутинець Т. А. [2], Вашків О. П. [3], Степанов Е. С. [11], Чуев І.Н, Чуева Л.Н. [12], Сапожинский В. П. [13].

З економічної точки зору основні засоби підрозділяють на Активну частину основних коштів і Пасивну частину основних коштів.

До Активної частини основних коштів відносяться основні засоби, які безпосередньо беруть участь у виробництві (машини, устаткування, транспортні засоби, прилади).

До Пасивної частини основних коштів відносяться основні засоби, які забезпечують умови для виробництва (будівлі і споруди).

Оскільки Активна частина основних коштів - це та частина матеріально - речової бази підприємства, яка «найактивніше» бере доля у виробничому процесі, і, отже, є основним чинником при аналізі сучасних підходів до підвищення ефективності використання основних засобів, необхідно збільшити долю активної частини основних коштів в загальній вартісній величині виробничих фондів підприємства, не лише по підприємству в цілому, але і в розрізі підрозділів.

До показників, які характеризують ефективність використання основних засобів, належать: фондовіддача, рентабельність основних засобів, сума прибутку на одну гривню основних засобів.

Фондовіддача є головним показником ефективності використання основних засобів. Розрахунок цього показника робиться як за первинною вартістю основних засобів, так і по залишковій.

Від зміни структури основних засобів, від об'єму продукції з гривни, а також вартості активної частини основних коштів безпосередньо залежить рівень фондовіддачі. Отже, стимулюючим чинником її росту є підвищення долі активної частини фондів в загальній її вартості.

Від співвідношення доходів і витрат підприємства безпосередньо залежить економічний ефект використання основних засобів. Показники, що максимізували, прибутку від експлуатації виробничих фондів за конкретний період часу характеризують раціональне використання основних

засобів. Підвищення ефективності використання основних засобів полягає у збільшенні об'єму продукції, що випускається, та веде до збільшення показника фондовіддачі.

Розглянемо основні чинники від яких залежить ефективне використання основних засобів:

- структура, що відображає долю устаткування в загальній вартості основних засобів;
- обґрунтування, що визначає необхідність установки устаткування;

На підставі цих чинників обумовлений вибір методу підвищення ефективного використання ОЗ.

Одним з основних аспектів успішної діяльності підприємства є підвищення ефективності використання основних засобів, оскільки спрямовано на зменшення експлуатаційних витрат і витрат на зберігання устаткування; збільшення об'ємів випущеної продукції при відносно менших ресурсних витратах; розробка заходів по зниженню собівартості продукції; підвищення балансових доходів; збільшення рівня якості продукції при найменших витратах.

Застосування на практиці перерахованих показників позитивно вплине на управління виробничою діяльністю, отже, і на кінцеві показники виробництва підприємства.

Нині способи по удосконаленню використання основних засобів класифікують діленням по двох напрямках: екстенсивне (визначається збільшенням часу роботи основних засобів) і інтенсивні (вдосконалення процесів використання основних засобів припускає збільшення віддачі засобів праці в одиницю часу). Тобто, екстенсивні показники характеризують основні засоби за головною експлуатаційною ознакою, а інтенсивні - за часом.

У таблиці 2 представлені елементи системи вдосконалення використання основних засобів.

При виборі способу, який спрямований на підвищення ефективності використання ОЗ у межах системи управління основними засобами підприємства, необхідно зважати на специфіку і особливості діяльності підприємства. У таблиці 3 розглянуті напряму по підвищенню використання ОЗ.

Таблиця 2 - Елементи системи вдосконалення використання основних засобів

	Етапи
Технічне вдосконалення засобів праці	– технічне переозброєння, засноване на базі комплексної автоматизації і гнучких виробничих систем; – заміна застарілого устаткування і його модернізація; – ліквідація диспропорції у виробничих потужностях підприємства; – механізація допоміжного і обслуговуючого виробництва.
Збільшення часу функціонування устаткування	– зменшення термінів ремонту основних засобів; – скорочення часу простоїв
Поліпшення процесів організації і управління виробництвом	– використання наукових методик організації виробництва і праці; – збільшення рівня забезпечення матеріально-виробничими ресурсами; – збільшення продуктивності праці шляхом використання системи мотивації і стимулювання персоналу.

Таблиця 3 - Напрями по підвищенню використання основних засобів підприємства

Напрямок	Зміст
Систематичне оновлення ОЗ	Фізичний і моральний знос основних засобів є деструктивним показником, який впливає на зниження рівня конкурентоспроможності підприємства
Позбавлення від неживаних ОЗ	Ефективне використання основних засобів можливе за умови, що підприємство обслуговує тільки ті засоби, які експлуатуються
Збільшення коефіцієнта змінності	Керівництво підприємства зацікавлене в максимальному використанні основних фондів
Раціональні планові роботи основного устаткування	Регулярне виконання планового поточного і капітального ремонту сприятиме зниженню простоїв об'єктів, що є основними засобами. Одним з основних способів прояву цього способу підвищення ефективності використання основних засобів є організація власної ремонтної служби на підприємстві, що забезпечить своєчасність проведення технічного обслуговування і мінімізацію витрат, спрямованих на його проведення
Модернізація складу ОЗ	Ефективність використання основних засобів досягається, зокрема, коли в їх складі є високотехнологічні засоби і сучасні технології. Використання у виробничій діяльності сучасного устаткування сприяє мінімізації витрат, виключає простої. Отже, відбувається підвищення об'ємів вироблення, зменшення собівартості продукції і збільшення її якості
Підвищення якості використовуваної початкової сировини	Використання якісної початкової сировини є одним з основних засобів збільшення об'ємів виходу продукції, що призводить до збільшення фондівіддачі

Висновки. Таким чином, аналіз використання ОЗ є актуальним, оскільки основні засоби це одні з найважливіших інструментів підвищення ефективності діяльності економічного суб'єкта.

Вирішальною умовою рентабельної діяльності підприємства є способи, використовувані керівництвом підприємства для підвищення ефективності використання основних засобів. Оскільки проаналізовані способи спрямовані на мінімізацію витрат по обслуговуванню устаткування зі збереженням або збільшенням якості продукції.

Слід зазначити, що раціональне управління основними засобами орієнтовано на підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства, що, у свою чергу, дозволяє утримувати свої позиції на ринку і дає можливість для розширення сегментів виробництва. Отже, менеджерам не лише підрозділів, але і підприємства в цілому, необхідно регулярно і плановірно реалізовувати заходи, спрямовані на оптимізацію і раціоналізацію використання наявних основних засобів, використовуючи різні способи, що мають універсальний характер.

Список літератури

1. Бондар М.І. *Облік і аудит основних засобів (на матеріалах аграрних підприємств Київської області)* [Текст] : автореф. дис. канд. ек. наук : спец. 08.06.04 / М.І. Бондар. – Київ, 2011. – 23 с.
2. Бутинець Т. А. Основні засоби: точка зору економіста // *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. - 2012. - Вип. 2 (23). – 22-36 с.
3. Васьків О.П. Ефективність використання основних виробничих фондів вантажних автотранспортних підприємств в умовах трансформації суспільно-економічних відносин [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.06.01 / О.П. Васьків; Терноп. акад. нар. госпва. – Тернопіль, 1998. – 16 с.
4. Довгалюк Н. В. Ефективність використання та відтворення основних засобів сільськогосподарських підприємств Центрального Полісся [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 / Н. В. Довгалюк. – Житомир, 2010. – 20 с.
5. Федорець М.С. Бухгалтерський облік у кредитних спілках: організація і методика [Текст] : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.09 / М.С. Федорець; Нац. наук. центр «Ін-т аграр. Економіки» УААН. – К., 2009. – 22 с.
6. Шумська Г.М. Розвиток організаційних структур маркетингу на промислових підприємствах : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.04 / Г.М. Шумська; Харк. нац. екон. ун-т. – Х., 2008. – 20 с.
7. Основні засоби: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 [Електронний ресурс]. – URL : www.minfin.gov.ua (дата звернення: 19.10.2021).
8. Основні засоби: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00> (дата звернення: 19.10.2021).

9. Податковий кодекс України, редакція від 01.02.2016 № 2755-17 [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 19.10.2021).
10. Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України від 22 травня 1997р. № 283/97 – ВР, зі змінами і доповненнями.
11. Степанова Е.С. Эффективность использования основных средств предприятия [Электронный ресурс] // *Наука и образование сегодня*. – 2017. – № 11 (22). – URL: <https://www.cyberleninka.ru/article/n/effektivnost-ispolzovaniya-osnovnyh-sredstv-predpriyatiya> (дата звернення: 19.10.2021)
12. Чувев И.Н., Чувева Л.Н. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: учебник для вузов. 3-е изд. Москва: Дашков и К. – 2014. – 384 с.
13. Сапожинский В.П. Резервы повышения эффективности использования основных фондов предприятия [Электронный ресурс] // *Экономика, социология и право*. – 2015. – URL: https://www.elibrary.ru/download/elibrary_25402871_99860970.pdf (дата звернення: 19.10.2021).
14. Belikova T.P., Rovenskikh I.E., Syrovatskaja T.A., Shamrina E.A., Shumakova I.A. Improving the efficiency of using fixed assets and their influence on regional development [Электронный ресурс] // Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International Licens. – 2019. – № 6. – URL: <https://www.revistapublicando.org/revista/index.php/crv/article/view/1011/0> (дата звернення: 19.10.2021).
- nauk. stupenia kand. ekon. nauk : spets. 08.00.04* [abstract of dis.sertation of the cand. of ec. sciences: spec. 08.06.04]/ N. V. Dovhaliuk. – Zhytomyr, 2010. – 20 s.
5. Fedorets M.S. Bukhhalterskyi oblik u kredytnykh spilkakh: orhanizatsiia i metodyka [Accounting department at credit cards: organization and methodology] [Tekst] : *avtoref. dys. kand. ekon. nauk : spets. 08.00.09* [abstract of dis. sertation of the cand. of ec. sciences: spec. 08.06.09]/ M.S. Fedorets ; Nats. nauk. tsentr «In-t ahrar. Ekonomiky» UAAN. – K., 2009. – 22 s.
6. Shumska H.M. Rozvytok orhanizatsiinykh struktur marketynhu na promyslovykh pidpriemstvakh [Development of organizational structures to marketing at industrial enterprises] [Tekst] : *avtoref. dys. kand. ekon. nauk: spets. 08.00.04* [abstract of dis.sertation of the cand. of ec. sciences: spec. 08.06.04]/ H.M. Shumska ; Khark. nats. ekon. un-t. – Kh., 2008. – 20 s
7. Osnovni zasoby: Mizhnarodnyi standart bukhalterskoho obliku 16 [Elektronnyi resurs]. – URL: www.minfin.gov.ua (дата звернення: 19.10.2021).
8. Osnovni zasoby: Polozhennia (standart) bukhalterskoho obliku 7, zatverdzhene Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27 kvitnia 2000 r. № 92 [Elektronnyi resurs]. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00> (дата звернення: 19.10.2021).
9. Podatkovyi kodeks Ukrainy, redaktsiia vid 01.02.2016 № 2755-17 [Elektronnyi resurs]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 19.10.2021).
10. Pro opodatkuвання prybutku pidpriemstv: Zakon Ukrainy vid 22 travnia 1997r. № 283/97 – VR, zi zminamy i dopovnenniamy.
11. Stepanova E.S. Jeffektivnost' ispol'zovaniya osnovnykh sredstv predpriiatija [Efficiency of use of fixed assets of the enterprise] [Elektronnyi resurs] // *Nauka i obrazovanie segodnja* [Science and education today]. – 2017. – № 11 (22). – URL: <https://www.cyberleninka.ru/article/n/effektivnost-ispolzovaniya-osnovnyh-sredstv-predpriyatiya> (дата звернення: 19.10.2021)
12. Chuev I.N, Chueva L.N. Kompleksnyj jekonomicheskij analiz hozjajstvennoj dejatel'nosti [Comprehensive economic analysis of economic activities] [Tekst] : *uchebnik dlja vuzov. 3-e izd. [textbook for universities. 3rd ed.]* Moskva: Dashkov i K. – 2014. – 384 p.
13. Sapozhynskiy V.P. Rezervy povysheniya effektivnosti ispolzovaniya osnovnykh fondov predpriyatiya [Elektronnyi resurs] // *Ekonomika, sociologiya i parvo* [Economics, Sociology and Law]. – 2015. – URL: https://www.elibrary.ru/download/elibrary_25402871_99860970.pdf (дата звернення: 19.10.2021).
14. Belikova T.P., Rovenskikh I.E., Syrovatskaja T.A., Shamrina E.A., Shumakova I.A. Improving the efficiency of using fixed assets and their influence on regional development [Электронный ресурс] // Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International Licens. – 2019. – No. 6. – URL: <https://www.revistapublicando.org/revista/index.php/crv/article/view/1011/0> (дата звернення: 19.10.2021)..

References (transliterated):

1. Bondar M.I. Oblik i audyt osnovnykh zasobiv (na materialakh ahramykh pidpriemstv Kyivskoi oblasti) [Accounting and audit of fixed assets (on the materials of agricultural enterprises of Kyiv region)] [Tekst] : *avtoref. dys. kand. ek. nauk : spets. 08.06.04* [abstract of dis.sertation of the cand. of ec. sciences: spec. 08.06.04]. – Kiev, 2011. – 23 p.
2. Butynets T. A. Osnovni zasoby: tochka zoru ekonomista [Fixed assets: the point of view of the economist] // *Problemy teorii ta metodologii bukhalterskoho obliku, kontroliu i analizu* [Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis]. - 2012. - Vol. 2 (23). – pp. 22-36.
3. Vashkiv O.P. Efektyvnist vykorystannia osnovnykh vyrobnychkh fondiv vantazhnykh avtotransportnykh pidpriemstv v umovakh transformatsii suspilno-ekonomichnykh vidnosyn : *avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : spets. 08.06.01* [abstract of dis.sertation of the cand. of ec. sciences: spec. 08.06.01]/ O.P. Vashkiv ; Ternop. akad. nar. hosp-va. – Ternopil, 1998. – 16 c.
4. Dovhaliuk N. V. Efektyvnist vykorystannia ta vidtvorennia osnovnykh zasobiv silskohospodarskykh pidpriemstv Tsentralnoho Polissia [Efficiency of registration and production of the main enterprises of the agricultural enterprises of Central Polissya] [Tekst] : *avtoref. dys. na zdobuttia*

Надійшла (received) 23.08.2021

Відомості про авторів / Сведения об авторах / About the Authors

Александрова Вікторія Олександрівна (Александрова Виктория Александровна, Aleksandrova Viktorija Oleksandrivna) – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», доцент кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3567-979X>, e-mail: Viktorii.Aleksandrova@khp.edu.ua

Чайка Тетяна Юріївна (Чайка Татьяна Юриевна, Chaika Tatiana Yuryevna) – кандидат економічних наук, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», доцент кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7622-3193>, e-mail: tetiana.chaika@khp.edu.ua.

Коротких Наталія Олександрівна (Коротких Наталья Александровна, Korotkikh Natalia Oleksandrivna) – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», магістр кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи; м. Харків, Україна.